



WILG & MAND

1989-4

WILG & MAND

Doelstellingen Stichting Wilg & Mand

- Nieuwe perspectieven zoeken en creëren voor het Nederlandse mandenmaatwerk binnen de potentiële afzetgebieden.
- Behoud van het veelzijdige vlechtvakmanschap: o.a. door het uitgeven van handboeken en het stimuleren van cursussen.
- Behoud van de vakkennis betreffende de griendteelt en bevordering van een goed evenwicht tussen vraag en aanbod.
- Het initiëren en begeleiden van onderzoek/studies binnen het wilg-en-mand-vakgebied.
- Het via een speciaal fonds aanschaffen van materiaal met een historische waarde: vlechtwerk, gereedschappen, boeken, e.d.
- Het interesseren van zoveel mogelijk Nederlanders (inclusief de overheid) voor de activiteiten van de Stichting Wilg & Mand.

Minimumdonatie: f 15,- per jaar

Donateurs ontvangen de bulletins gratis

Stichtingsbestuur:

Voorzitter : Ch.W. Vink

Secretaris : C. Tutein Nolthenius

Penningmeester: H.P. Verboord

Leden : P. Craenen, P. van den Dool, A.D. van 't Hoog,
G.M. Pot-van Regteren Altena, T. Rulkens

Bulletin-redactie:

A.D. van 't Hoog, J. Ooms, G.M. Pot-van Regteren Altena,
C. Tutein Nolthenius

Bijdragen voor het bulletin kunt u sturen naar het secretariaat.
Bij voorkeur getypt of in goed leesbaar handschrift.

Redactiesecretariaat, administratie en advertenties:

Van Heemstralaan 35, 6814 KB Arnhem, tel. 085-516507

Penningmeester Stichting Wilg & Mand, Vlijmen:

Girorekening: 26 95 726

Bankrekening: 41 89 09 083, Amrobank, Vlijmen

Uitgave Stichting Wilg & Mand. Verschijnt viermaal per jaar.
achtste jaargang, 1989 nr. 4

Drukkerij: A.J. van Midden, Dorp 246, Benschop

BERICHT AAN DE DONATEURS

Tot onze grote spijt heeft de heer Ooms gemeend zijn werkzaamheden in de redactie van ons bulletin te moeten beëindigen. Jaren lang heeft hij niet alleen als redacteur gefungeerd, maar ook de opmaak van het blad verzorgd. Dat is een bezigheid die méér tijd en hoofdbrekens kost dan waarvan de argeloze lezer zich bewust is. Bovendien heeft mevrouw Ooms de ingeleverde kopij vakkundig getypt, wat niet weinig heeft bijgedragen aan het verzorgde uiterlijk van het blad.

Wij uiten graag - ook namens alle lezers - onze grote dank aan het echtpaar Ooms voor hun toewijding aan de Stichting Wilg & Mand!

En tevens onze spijt dat aan deze bijdrage voor het blad een einde is gekomen.

Wij zijn thans op zoek naar iemand die -mogelijk voor een zéér bescheiden vergoeding -het typwerk op zich zou kunnen nemen, en daarvoor ook de beschikking heeft over de juiste apparatuur. Misschien een tekstverwerker. Wilt u met ons mee uitkijken? wij zijn u dankbaar voor uw suggesties.



Wilg & Mand's
restaurantiefonds?



 Een oproep aan onze donateurs!

Een opschrift dat tot misverstanden zou kunnen leiden. Onze Stichting gaat zich niet scharen bij de instellingen die restauratie van oude gebouwen bepleiten en mogelijk maken.

Het is een éénmalig project waarvoor door de Stichting bijdragen worden verzameld en waarvoor wij ook de aandacht van onze donateurs willen vragen. Het heeft alles te maken met de geschiedenis van de mandenmakerij.

Wat is het geval?

In het depôt van het Centraal Museum te Utrecht staat sinds jaar en dag de monumentale lijst opgeborgen van het Mandenmakers gildebord, afkomstig uit de Jacobikerkerk aldaar.

De Jacobikerkerk was tot de Hervorming één van de vier parochiekerken in de stad Utrecht. Het was ook de kerk van de gilden; d.w.z. dat de ambachtsgilden er hun altaar hadden en een grafkelder (in W&M 1988-4 blz.5-8 kwam dit ter sprake). (afb. 1.)

In 1882 verscheen het imposante boek: Geschiedenis van de Kerspelkerk van St.Jacob te Utrecht, van de hand van Th.H.F.van Riemsdijk. Niet alleen de bouwgeschiedenis, maar ook het leven zoals zich dat voor en na de Hervorming afspeelde in de kerk, is door Van Riemsdijk uitvoerig gedocumenteerd en heel levendig beschreven. De volgende passage gaat ons aan:

"(blz.72) De mandenmakers hadden vanaf 1597 een zelfstandig gilde en tot de opheffing een grafkelder en kroon in de St.Jacobskerk, tot wier onderhoud iedere gildebroedercontribueerde, benevens een bodewapen, bestaande uit twee stuks zilver (notulen Prov. Commis-



Afb. 1 Jacobikerk, west- en zuidzijde
Fotodienst Gemeente Utrecht

sarissen 1798). De kelder ligt in het Z.pand tegen de St.Nicolaaskapel aan. Daarop liggen zes steentjes getekend met de letter M en een ander, waarop een mand. In Hs. Van Engelen nog een afbeelding van een grafsteen met schild, waarop een M tussen twee manden, met het nr. 633 en het opschrift: Dit is den ingangh van de mande maeckers kelder 1604".

Van Riemsdijk beschrijft dan het gildebord en vervolgt: Boven in het gildebord prijkte nog de inscriptie:

De Hoogste eere
is God den Heere

boven een soort "Mandenmakersproef" zoals op het kroonschild is afgebeeld. Wellicht is die proef wel in miniatuur boven de fries bevestigd geweest en bevond zich deze met de genoemde inscriptie in of aan het frontispies (driehoekig bovenstuk), dat ongetwijfeld boven de fries aanwezig was. Onder het postament (voetstuk van een zuil) en vermoedelijk tussen de consoles waarop het geheel zou hebben gerust, moet nog het volgende hebben gestaan:

Het mandenmaeckersgild wanneer het is van noden
heeft hier een kelder mild tot dienste harer dooden.

De genoemde kroon, een koperen hangende kaarsenkroon, is niet bewaard gebleven; in 1884 zijn nieuwe kronen aangebracht na de toenmalige restauratie van de kerk. Wel is in het Gemeente Archief het contract bewaard met de voorwaarden waarop "Dekens en Busmeesters van het Mandenmakersgild" aan de geelgieter Eppe van der Arck in 1632 de levering aanbesteed hebben. De drie koperen kroonschilden (afb. 2a, b&c) zijn wel bewaard en in 1884 door het kerkbestuur aan het Centraal Museum geschonken. De lijst echter is nog altijd eigendom van de N.H.Gemeente. Dit zou er op kunnen wijzen dat men de mogelijkheid van herplaatsing in de kerk niet uitgesloten heeft. De door Van Riemsdijk beschreven stenen van de grafkelder waren bij de laatste restauratie in de (19)70-er jaren niet meer aanwezig. (vr.med. Th.Haakma Wagenaar, restauratie-architect)

De lijst van het gildebord is een mooi, fors stuk meubelmakerswerk, gepolychromeerd en met enkele opschriften (afb.3.). Er ontbreken echter delen aan, met name het middenpaneel, waarop enigszins onbeholpen berijmingen van bijbelplaatsen stonden. (Gen. 40: 16-19, Hand.



Afb. 2

Koperen kroonschilden

a. met namen van dekens
en busmeester

b. schenkingsrijm

c. proef: een "overdeekte
stoel met ribben"

Centraal Museum, Utrecht



Afb. 3 De lijst h.2660, br.1860 mm
Centraal Museum, Utrecht
eigendom: N.H.Gemeente Utrecht



Afb. 4 Op de voorgrond van een zuidelijke fantasie-
stad een oer- Nederlandse markt. Détail van
een schilderij door Willem van Haecht, voor-
stellende een schilderij door Joachim
Beuckelaer (Antwerpen ca. 1530-ca. 1574).
Mauritshuis, s'Gravenhage

9: 22-25, Joh. 6:9-14), waarin van manden sprake was. Deze teksten zijn precies bekend.

Het bestuur van onze Stichting Wilg & Mand heeft nu het plan opgevat om de lijst te doen restaureren, waarvoor door de restaurateur Bert Jonker te Zwolle een zeer doordacht plan met kostenraming is ingediend, dit laatste lager dan door vier andere inschrijvers werd geraamd. Het totale bedrag zal, als ook nog mogelijksontbrekende zijvleugels aangebracht moeten worden, alle bijkomende kosten inbegrepen, op omstreeks f. 20.000.- uitkomen. Voor bijna de helft zijn ons reeds toezeggingen gedaan uit fondsen.

Het bestuur stelt zich voor, door het herstel van het gildebord en de terugplaatsing ervan in de kerk waar het thuishoort, eer te betonen aan al de mandenmakers die in de loop van eeuwen de onontbeerlijke verpakking enz. hebben geleverd voor de producten die in ons land werden verhandeld, ofwel in het buitenland werden afgezet: groenten, aardappelen, fruit, planten, klein vee, pluimvee, turf en kolen, haring en andere vissersvangsten enzovoort. (afb.4). De markt was zonder manden niet denkbaar, evenmin de agrarische wereld, en evenmin het binnenhuis, waar de pronkstukken van het ambacht: de wieg, de overdekte stoel, de naaimand e.d. te vinden waren

De prachtig gerestaureerde Jacobikerk is de aangewezen plaats voor het bord, dat op die wijze weer gezien zal worden, inplaats van opgeborgen te staan in het museumdepôt.

En nu onze oproep: wanneer wij verdere bijdragen gaan vragen aan fondsen of bedrijven, willen we graag vermelden hoeveel wij uit eigen middelen kunnen opbrengen. Ons verzoek aan u, onze donateurs is thans om ook uw bijdrage te willen storten d.m.v. de extra bijgevoegde giroacceptkaart - hoe bescheiden ook. Elk bedrag is welkom en zal de schenker het gevoel geven: daar heb ik ook aan meegedaan.

De onthulling van het gildebord zou een feestelijk accent kunnen geven aan ons 10-jarig bestaan in 1990. Wij zeggen u bij voorbaat dank!

Het bestuur

Verslag zomervlecht cursus 1989 Arnhem

In één van die prachtige, zomerse weken biedt het Openlucht Museum in Arnhem gastvrijheid aan een groepje enthousiaste mandenmaaksters- en makers in wording. Op de deel van de stolpboerderij liggen de bossen teen, de planken en de snoeimessen al klaar. Na een inleiding door Arie van 't Hoog worden wij verwelkomd door een medewerkster van het museum die ons een informatiemap met wandelroutes uitreikte. Maar veel tijd om het Park uitgebreid te bekijken is er niet. En dan..... aan de slag. Onder leiding van Arie worden al snel de eerste bodems gevlochten, al valt het niet mee om een goed dicht begin te maken. Als er voldoende bodems zijn gevlochten, kan het "echte werk" beginnen. Na voorzichtig aanpunten van de staken heeft iedereen opeens veel ruimte nodig om de staken in de bodem te steken en een bodemkim te vlechten.

Voor de toeristen zal het schouwspel op de deel wel evenwennen zijn geweest: in plaats van koeien - mensen in allerlei houdingen bezig met een soort "zonnetjes" op de grond.

Gelukkig zijn er de nodige thee- en koffiepauzes want o wat is dat mandenmakersvak vermoeiend! Na al dat staan en gebukt werken lijkt het iedereen heerlijk om op de plank verder te werken maar om een mand mooi recht van vorm te krijgen en te houden lijkt makkelijker dan het is. In een gezellige sfeer komt nu de "productie" op gang en Arie komt (soms) ogen en handen te kort. De vaktermen vliegen over de deel en met soms vereende krachten komen kimmetjes, randen en weerbarstige oren tot stand.

Iedere avond gaan wij moe maar tevreden naar huis, hotel of tent. Omdat er dagen achter elkaar wordt gewerkt is er voldoende tijd om een mand van bodem tot oor of hengel te maken en elkaar te helpen, te kijken en van elkaar te leren. Sommigen wagen zich zelfs aan andere vormen, binnenranden en deksels.

Tijdens het vlechten vergeet je steeds wel ergens op te letten en manden krijgen een heel eigen vorm of missen de stevigheid die Nederlandse manden zo kenmerkt.

Maar goed..... alle begin is moeilijk.

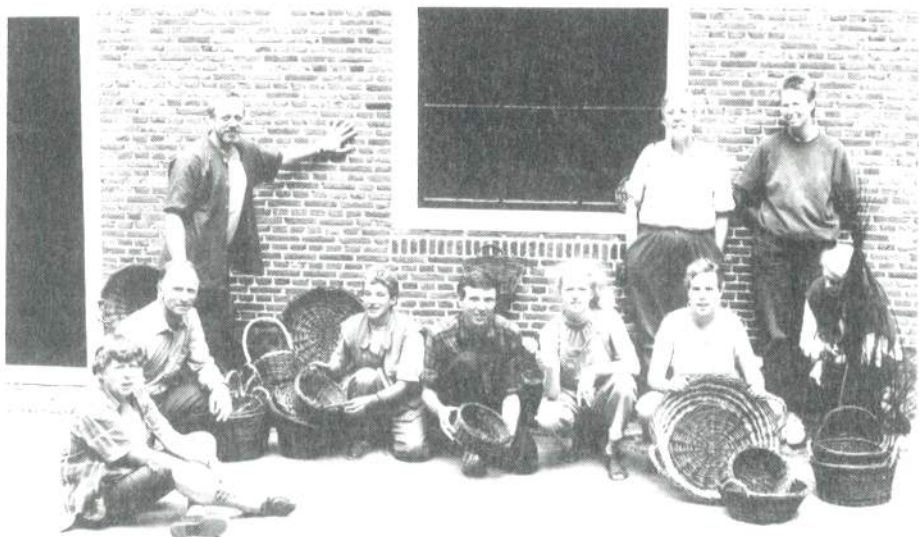
En dan vrijdagmiddag de finale....., tevreden vlechtsters en vlechters met mandwerk in Hollandse en Franse eer, aardappelmanden, franstraliewerk, met en zonder oor of

hengsel, maar allemaal met een bodem!

Jammer dat de week zo snel voorbij is gegaan. Zaterdag volgt nog een druk bezochte "tuundag", dus zij die willen kunnen dat ook nog oefenen en meteen aan anderen leren.

Al met al een zeer geslaagde week, die zeker voor herhaling vatbaar is en Openluchtmuseum, Wilg & Mand en Arie, hartelijk bedankt voor de gastvrijheid, de organisatie en het geduldig overdragen van de vlechtkennis.

Ank Karreman.



kennelijk voldane cursisten en cursusleider



Cursussen mandenvlechten met teen

Naast de al jaren bekende cursussen in Heerde, IJsselstein en Nederweert is in november 1.1. ook in Westervoort bij Arnhem een cursus gestart onder leiding van Tonny Gerfen. Dit zijn allemaal cursussen van een avond in de week. Er bleken echter steeds vaker verzoeken komen om een hele week achtereen te werken. Zo zijn de zomercursussen van een week in het Openluchtmuseum in Arnhem en in Enkhuizen ontstaan.

Dit jaar willen wij proberen of er behalve in de zomervacantie misschien ook in de paasvacantie al voldoende belangstelling is voor een weekcursus. En als Tonny zijn schip eenmaal in Enkhuizen heeft geankerd wordt er overwogen om in de buurt van Schoorl een weekcursus te geven. Daar zijn n.l. al een paar gegadigden.

Om tijdig een en ander te regelen is het nodig dat wij de belangstelling voor deelname kennen.

Toon daarom uw interesse zo snel mogelijk door te schrijven of te telefoneren met het secretariaat: tel. 085-516507.

Het bestuur



VAN OVER DE GRENZEN

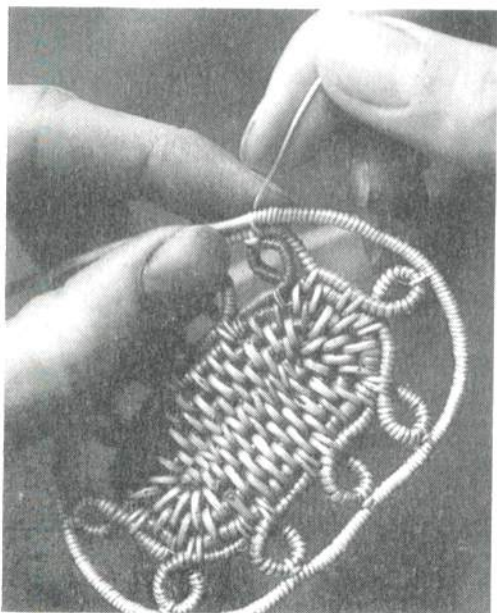
MANDEN EN VACANTIE

Ook dit jaar ben ik met mijn man naar Zweden geweest. We hebben rondgetrokken met een campertje. We zijn vrij noordelijk geweest en wel zo'n 150 km boven de poolcirkel. Verschillende musea bezocht en huisvlijt bekeken. In Zweden noemen ze dit: "Hemslöjd". Deze vakantie hebben we nog meer op de manden en vlechtwerk geteld dan vorig jaar. We zijn er dan ook achter gekomen dat de zweden o.a. ook de berk gebruiken om vlechtwerk van te maken. Bijgaande foto laat dit zien.



Er worden hier stroken genomen om mee te vlechten. Het resultaat is buitengewoon aantrekkelijk.

We vermoeden dat de slee die we vorig jaar zagen, met van die gevlochten zijwanden, en die "Kolfat" genoemd (gebruikt voor het vervoer van houtskool) wordt, ook een opbouw heeft van gevlochten berkehout. In dit geval gewoon met hele takken. Naarmate je noordelijker komt zie je maar twee soorten bomen: naaldbomen en berken. De berken worden veelvuldig voor vanalles gebruikt, o.a. als stookhout en de lappenstammen in het noorden gebruiken de fijne wortels van de berk om manden mee te maken.



De lapse vrouw Åsa Kitok heeft in de vorige eeuw ontdekt dat je de wortels van de berk zéér goed kon verwerken tot het vlechten van gebruiksvoorwerpen. Zij maakte er mandjes van. En nog steeds wordt de berkewortel gebruikt voor dit doel, alleen nu voor sieraden, haarspelden en kleine mandjes. De nazaten van Åsa Kitok houden deze techniek in ere.

De wortels worden als het ware omgenaaid met biezen gesneden van dezelfde wortels.

In het noorden in de plaats Gällivare staat het lappenmuseum waar je de mandjes van Åsa kunt bewonderen. Overigens, toen we met de boot van Kiel naar Göteborg gingen hebben we ons verlekkerd in de vertrekhal waar een heel regiment manden met ficussen stond... Helaas waren bij nadere beschouwing de manden import, gemaakt van bamboe en niet van wilg!

Een zeer enthousiaste donateur en vlechtster

Wilma van der Steeg

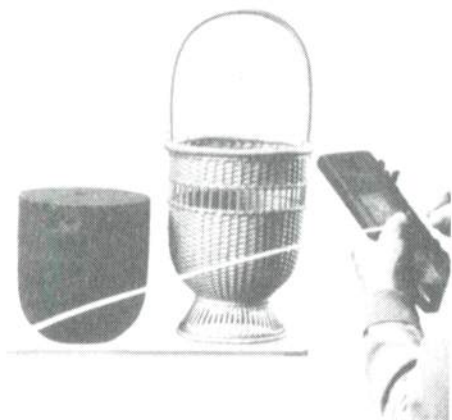
DE KORBMARKT IN LICHTENFELS - DUITSLAND

15,16 en 17 september j.l. waren grote dagen voor de stad Lichtenfels. Voor de tiende keer werd hier de jaarlijkse "Korbmarkt" gehouden. Alle voorgaande jaren was het deze dagen steeds perfect weer geweest. Ditmaal begon het, en dat werd o.a. door een 20-tal donateurs van onze stichting geconstateerd, met regen op de eerste avond. Daarom luisterde een uiteraard maar beperkt aantal enthousiasten naar de eerste openings-speeches, de fanfaremuziek op het marktplein en naar de op een verderop gelegen plein swingende dixyland band. Het weer knapte zaterdag in de loop van de ochtend op toen speeches door de burgemeester en de Bundesvakverenigingsvoorzitter werden gehouden. Zondag was stralend zodat bij elkaar toch zo'n kleine 100.000 mensen van deze Korbmarkt hebben kunnen genieten.

Lichtenfels, een gemeente van 20.000 inwoners waarvan er 11.000 tot de feitelijke stad behoren, ligt in het zuidoosten van de Bondsrepubliek, een 60 km voorbij Würzburg. Het is vanouds een plaats waar veel manden vandaan kwamen en het heeft zich in de tweede helft van de 19^e eeuw, speciaal na de aanleg van de spoorweg in 1846 nog sterker ontwikkeld tot het centrum van de "Korbhändler" in Duitsland. De export die al tientallen jaren over heel Europa bestond kon toen nog verder uitgebreid worden. De mandenmakers zelf woonden en werkten niet in Lichtenfels, maar in de vele dorpjes erom heen.

Enige teenteelt is op de "Auen" (oeverlanden) van de rivier de Main die langs die plaatsjes loopt wel geweest maar veel te weinig voor de grote behoefte. De meeste teen werd al snel van elders aangevoerd en zelfs geïmporteerd vanuit het buitenland.

Om de mandenverkoop op te voeren en de export te bevorderen moesten nieuwe producten ontwikkeld worden. Puppert uit Michelau bedacht in 1773 een methode om teen te splijten en tot schenen te schaven. Met deze schenen konden met behulp van een mal zeer fijne mandjes gemaakt worden. Het eerste met deze techniek



de "puppertla" met mal
en schenenschaaf

gemaakte model is bekend onder de naam "Puppertla" dat zoveel wil zeggen als het kleine mandje van Puppert. Hiermede ontwikkelde zich de "Feinkorbflechterei" als typisch Duits systeem. Daar dit werk erg arbeidsintensief is gaf dit aan velen werk waardoor de streek rond Lichtenfels tot grote bloei kwam.

Dit speciale vlechtwerk wordt nog steeds onderwezen op de Staatliche Korbfachschule in Lichtenfels. Deleerlingen krijgen een 3-jarige cursus waarvan 1-jaar mandenvlechten,

één jaar Feinkorbberei en één jaar meubelmaken. Hierna kunnen zij via een leerlingenstelsel het "Meister" -diploma verwerven. Pas met dit diploma kunnen zij zich als mandenvlechter vestigen. Het mooie fijne werk wordt in de praktijk niet of nauwelijks meer gemaakt omdat het nu onbetaalbaar is. Het is nog wel te bewonderen in het mooie en uitgebreide Korbmuseum in Michelau, een dorpje 5 km ten oosten van Lichtenfels. Daar zijn naast veel soorten manden en ook decoratief vlechtwerk, meubelen en vlechtwerk uit allerlei andere werelddelen, allerlei hulpmiddelen als mallen en machines die voor het maken van schenen e.d. te bewonderen.

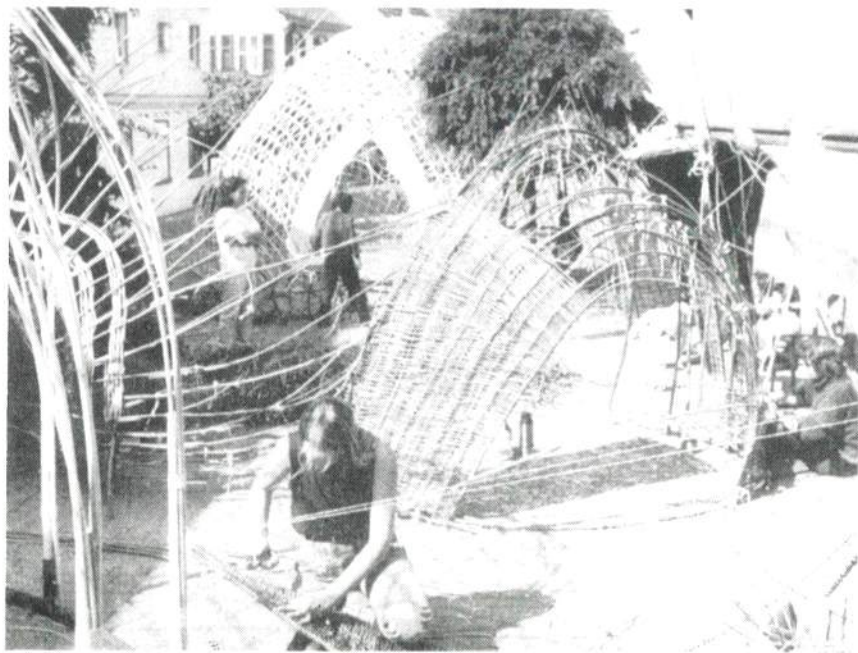
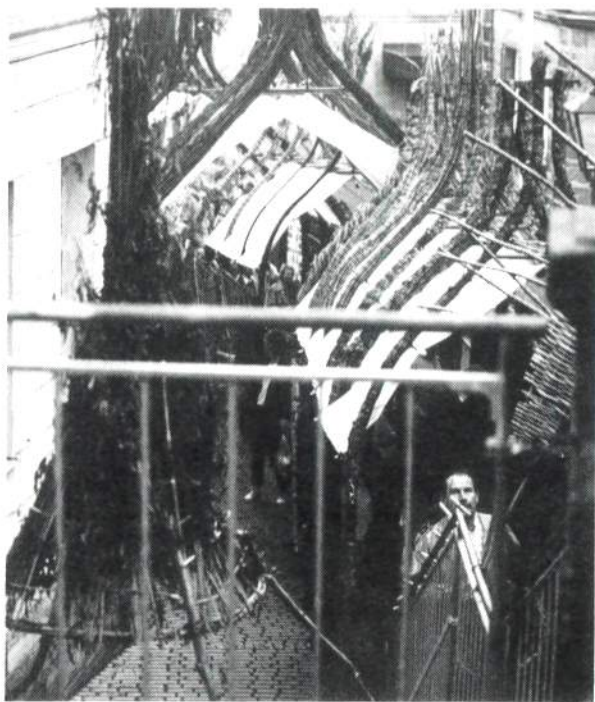
Terug naar de Korbmarkt. Wat is dat nu? Wel, in het centrum van Lichtenfels, van de 14^e eeuwsw Kronacherpoort tot de 15^e eeuwsw Bambergerpoort strekt zich via het 17^e eeuwsw stadhuis een ruim 300 meter lange dubbelerij kramen uit waar vrijwel uitsluitend manden en vlechtwerk wordt aangeboden. Lokaal gemaakt en dus hooggeprijsd handwerk broederlijk naast geïmporteerd vlechtwerk uit Polen, Taiwan, China enz. tegen de ook ons bekende lage prijzen. Van grote wasmand via rugmand naar poppenformaten van allerlei soorten mandjes. Maar ook gevlochten hoeden, lampen, mattenkloppers en meubi-

lair van teen, rotan, manou en pitriet. Alle soorten artikelen vonden vlot aftrek.

Dan zijn er ook op vele plaatsen kramen met eetwaren zoals bratwurst, sauerkraut, ham- en spekbrood, krakelingen en natuurlijk veel, ja heel veel bier in gigantisch grote liter pullen. Dit hoeft niet staande of lopende geconsumeerd te worden want overal staan lange tafels en banken waar men gezellig aanschuift, even uitblaast en makkelijk contact met anderen kan leggen. Ondertussen schuift het duizendkoppige publiek langs met het verworven mandwerk in de hand en soms de waskoffer of lamp of wat ook op het hoofd om het uit het gedrang te houden.

Dit jaar was er vanwege het tweede lustrum een speciale expositie onder de titel "Flechtwelten"- Impulse und neue Dimensionen! In juli was er een symposium geweest van de "Freundenkreis Flechtwerk". Hier hadden ontwerpers, binnenhuisarchitecten, kunstenaars en vlechters elkaar gevonden om nieuwe ruimtelijke vormen te ontwerpen en daarmee nieuwe markten te openen. Een tiental van hen had ruimtelijke ontwerpen gemaakt, die met de financiële steun van de IKEA-stichting door de ontwerpers al dan niet in samenwerking met vakkundige vlechters buiten gerealiseerd konden worden. Bijgaande foto's geven een beter beeld dan een lange beschrijving van wat daar in een nauw straatje te beleven viel. Naast originaliteit van vorm ook originaliteit van materialen zoals wilgeschors, biezene, heide e.d. Arie van 't Hoog was voor deze manifestatie uitgenodigd om in "die Flechtwelten" het hordenbreien en tuunen te demonstreren, een techniek die daar nauwelijks meer bekend is. Kinderen werden door zijn duitse collega Michael Thierschmann, bezig gehouden met o.a. vlechten met kamperfoelie en de uiterst taaie wilde clematis (boomwurger).

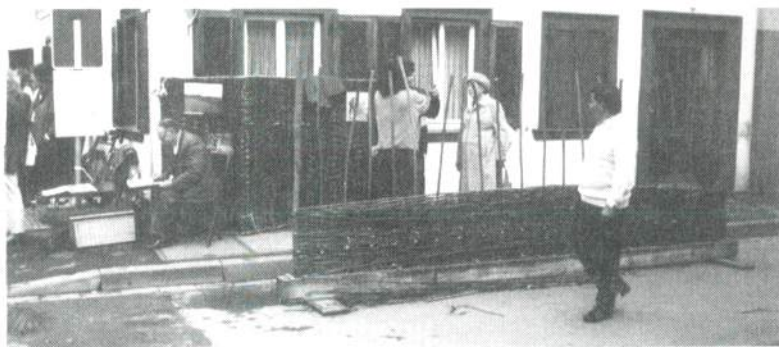
En intussen bleven de fanfare en dixylandband onvermoeid ieder op hun eigen plein plezierige klanken horen brengen tussen de speeches van officials. Na uren rondsjouwen en eten en drinken en kijken naar de leerlingen van de vlechtschool die de Feinkorberei demonstreerden en de andere mandenvlechters denkt men aan terugkeren naar huis. Echter niet alvorens nog even stilgestaan te hebben bij welhaast de laatste duitse spanen-mandenmaker. Hij splitst nog



grote ruimtelijke vlechtwerken in een smal straatje



M.Thierschmann vlecht met kinderen. Op de achtergrond een tralie-bolster om grotere ruimten te overkoepelen



Hollandse vlechthorde in een duitse straat

uit eikehout zijn vlechtmateriaal.

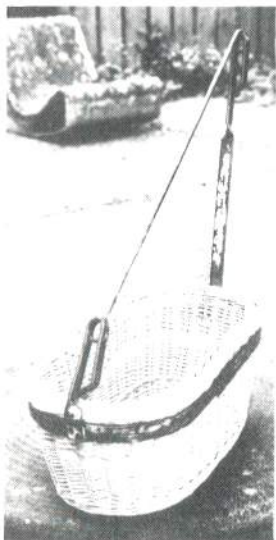
Velen gaan pas laat in de avond terug naar de parkeerplaatsen die, om de duizenden auto's te kunnen plaatsen, buiten dit kleine stadje op meer dan een kilometer van het centrum gelegen waren. En geen mens die zich hierdoor van aankoop van mand of stoel e.d. laat afhouden.

Hoewel er de eerste jaren wel enige financiële zorg was om dit hele gebeuren is het de laatste jaren een (financieel) succesvolle markt voor handelaren en organisatoren geworden.

C.T.N.

EEN MANDJE VOOR LICHTE TAKELWERKZAAMHEDEN.

Een tijdje terug werd mij verzocht een trapmandje te maken. Via, via werd mij een versleten exemplaar als voorbeeld bezorgd. Het ovale mandje is onder de rand voorzien van een sluitende metalen beugel. Aan de beugel zaten twee lange ogen op ongelijke hoogte. Aan deze ogen werd een touw bevestigd. In Amsterdamse trappenhuisen werd dit mandje gebruikt om boodschappen naar boven te transporteren. Boven- en onderaan de stijle trap was een schijf bevestigd, waar het touw overheen liep. Bovenaan de trap bleef het mandje geblokkeerd door een extra voorziening. Men liet het mandje in de beugel zitten, de boodschappen werden eruit gehaald.

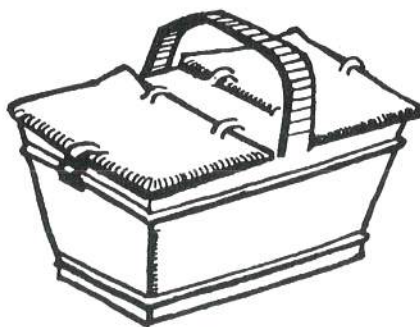


Een eenvoudige beschrijving van het trapmandje.

Lengte en breedte van de bodem zonder kim $32 \times 13\frac{1}{2}$ cm. Het beslag wordt gevormd door 5×2 stekken plus 6 beslagtwijgen. De bodemkim begint aan de lange zijde met onderreinden. Een eerste en tweede opzet volgen, waarna er 3 Hollandse eren worden gevlochten van topjes. Een dunne rotan kim sluit de eren af. De rand wordt gelegd achter 2 vóór 4 (tevens een goede steun voor de beugel) en het eind afgepend. Binnenwerkse maten zijn bovenaan 37×17 cm. De hoogte binnen tot aan de rand 14 cm. De dikte der staakjes is ruim 5 mm.

Wat opvalt bij het oude mandje was de zachte twijg met grote pit en nogal wat gespleten twijgen. De topjes voor de "eer" waren kort. Echter licht van gewicht en toch een goede staat van dienst.

A.D. van 't Hoog



klapkurf